

Onderzoek: Duurzame energie uit Twenterand

aan Gemeente Twenterand
T.a.v. Allard Vaatstra

datum 29 juni 2020 ons kenmerk Sir/Twr/peiling03
onderwerp Peiling duurzame energie in verband met RES

Aanleiding

De energietransitie begint steeds meer vorm te krijgen in Nederland. Regionaal zien we dat terugkomen in de Regionale energiestrategie. Deze strategie laat zien wat de keuzes zijn die er in een regio gemaakt worden, bij de realisatie van opwekking en gebruik van energie uit duurzame bronnen. Doelstelling van de Regionale energiestrategie Twente is het besparen van 49% CO2 in 2030. De gemeente Twenterand heeft deze landelijke doelstelling voor zichzelf verder vertaald naar 100% energieneutraal in 2050.

De energie die hiervoor nodig is wordt niet alleen ingevoerd van buiten de gemeente. Daarvoor zal ook op grotere schaal opwekking uit duurzame bronnen binnen de gemeentegrenzen plaatsvinden. Haalbaarheid van duurzame opwekking op grote schaal wordt mede bepaald door de mogelijkheden die de gemeente hiervoor kan bieden en het draagvlak bij inwoners dat daarbij nodig is.

Om een indicatie te krijgen over hoe inwoners en ondernemers aankijken tegen de opwekking van duurzame energiebronnen binnen de gemeentegrenzen hielden we in mei en juni een peiling. In de peiling werden vragen gesteld over onder andere de vormen en ideale locaties voor de opwekking van duurzame energie. Deze peiling kan daarbij gezien worden als het beginpunt van het gesprek met de Twenterandse gemeenschap over dit onderwerp.

Online in gesprek

We hebben daarvoor een online peiling opgezet, die via [Twenterand.Ikpraatmee.nl](https://www.twenterand.nl/ikpraatmee) bereikt kon worden. Deze peiling stond open van 11 mei tot 7 juni. In totaal maakten 634 inwoners en ondernemers uit Twenterand gebruik van de mogelijkheid om op deze manier hun mening te geven.

De hoofdvragen die we daarbij hadden:

We stelden vragen over de volgende onderwerpen:

- Eigen duurzaamheid van de deelnemer;
- Mening over duurzaamheid in combinatie met klimaatverandering;
- Mening over energie uit: zon, wind en biomassa;
- Mening over mix waarmee duurzame energie kan worden opgewekt;
- Mening over de doelstellingen en de rol van de gemeente.

Deelnemers vinden

We hebben meerdere communicatiemiddelen gebruikt om inwoners en ondernemers uit te nodigen deel te nemen aan de peiling

1. Een uitnodigingscampagne waarbij door gebruik van: borden langs de weg, advertenties, online animatie en sociale media inwoners en ondernemers uitgenodigd werden naar Twenterand.Ikpraatmee te gaan en daar dan de vragenlijst in te vullen.
2. De deelnemers die al ingeschreven stonden op Twenterand.Ikpraatmee.nl werden via een e-mail uitgenodigd mee te doen.

Zo bouwden we de response van 634 deelnemers op.

The graphic features a green header with icons of a plug, wind turbines, and solar panels. Below this is a dark blue section with four white checkboxes and labels: Biomassa, Zonnepanelen, Windmolens, and Anders. At the bottom, there is a call to action in white cursive script: 'Geef uw mening...' with a downward arrow pointing to a green rounded rectangle containing the URL 'twenterand.ikpraatmee.nl' in white text.

**DUURZAME ENERGIE
UIT TWENTERAND?**

Biomassa   Zonnepanelen
 Windmolens   Anders

Geef uw mening... ↘
twenterand.ikpraatmee.nl

Statistische verantwoording & profiel van de deelnemers

Toets 1: Betrouwbaarheid en nauwkeurigheid

Het totaal aantal ingevulde vragenlijsten biedt een goede garantie op betrouwbaarheid en een lage foutenmarge. Wanneer we een 5% foutenmarge met een betrouwbaarheid van 95% hanteren, blijven we met onze 634 respondenten goed binnen normale normen voor dergelijk onderzoek.

Toets 2: Representativiteit van de antwoorden

Of deze deelnemers representatief zijn voor alle inwoners van de gemeente is de volgende vraag. Dit toetsen we op basis van twee kenmerken van deelnemer die we vervolgens vergelijken met de werkelijke verdeling in de gemeente.

- Verdeling over de woonkernen
- Leeftijdsverdeling

Waar woont u	Deelnemers enquête	Werkelijke verdeling**
Vriezenveen	39*	41
Vroomshoop	23	26
Den Ham	18	17
Westerhaar-Vriezenveensewijk	6	14
Geerdijk	2	2
Kleine woonkernen & buitengebied	5	-
Anders	7	-

* antwoorden in de vorm van percentages. Verdeling van de 100% wordt per kolom weergegeven

** Bron: www.twenterand.nl

Conclusie woonplaatsverdeling

We zien dat de verdeling van deelnemers over de verschillende woonkernen redelijk goed overeenkomt met de werkelijke verdeling. Uitzondering hierop is de deelname van inwoners uit Westerhaar-Vriezenveensewijk. De deelname uit die woonkern bleef achter. De deelnemers die 'Anders' als antwoord gaven, bestaan voor het grootste deel uit inwoners van de gemeente, een klein aantal geeft aan buiten de gemeente te wonen.

Wat is u leeftijd	percentage	Werkelijke verdeling**
0 – 25 jaar	4*	30
25 – 35 jaar	12	12
35 - 50 jaar	28	21
50 - 65 jaar	33	20
65 – 80 jaar	22	14
> 80 jaar en ouder	1	3

*antwoorden in de vorm van percentages. Verdeling van de 100% wordt per kolom weergegeven

** Bron: Kennispunt Twente (<https://www.kennispunttwente.nl>)

Conclusie leeftijdsverdeling

We zien bij de groep Ikpraatmee deelnemers een ondervertegenwoordiging van jonge deelnemers en een oververtegenwoordiging van de deelnemers van boven de 35 jaar. Met name voor jongeren die niet zelfstandig wonen (veelal onder de 25) geldt, dat ze zich over het algemeen niet aangesproken voelen door onderzoeken vanuit de gemeente die niet specifieke op hen gericht zijn. Willen we meer weten van de mening van de jongeren onder de 25 dan zullen we hen specifiek moeten benaderen.

Vult u deze vragenlijst in als inwoners of als ondernemer	Deelnemers in percentage	Deelnemers in aantallen
Als inwoner van Twenterand	82	525
Als ondernemer in Twenterand	4	22
Als ondernemer en als inwoner	14	87

Representativiteit

- De woonplaatsverdeling van onze deelnemers komt in goede mate overeen met de werkelijkheid. Alleen inwoners uit Westerhaar-Vriezenveenswijk zijn ondervertegenwoordigd.
- We hebben te maken met een oververtegenwoordiging van deelnemers van boven de 35 jaar.
- We hebben een vergelijking van de antwoorden gemaakt waarbij we rekening hebben gehouden met de variabele leeftijd. We zien geen grote significante verschillen in de beantwoording tussen de verschillende leeftijdsgroepen. Leeftijd heeft daarmee geen sterke invloed op de beantwoording.
- Twee variabelen (woonplaats en leeftijd) is te weinig om representativiteit te garanderen. Wel durven we stellen dat de uitkomsten van deze vragenlijst een goede indicator zijn van de verdeling van de mening van alle inwoners.

Opzet rapportage

We geven een vrij letterlijke weergave van de gevonden antwoorden. Bij enkele vragen boden we een open antwoordmogelijkheid. De open antwoorden hebben we opgenomen in Bijlage 1 van de rapportage.

Leeswijzer: Antwoorden weergegeven in vorm van percentages of frequenties

- Wanneer voor de deelnemers de mogelijkheid bestond om bij een vraag **meerdere antwoordmogelijkheden** aan te geven wordt de uitkomst in de vorm van een **frequentieverdeling** gegeven.
- Wanneer deelnemers bij een vraag de mogelijkheid hadden **één keuze** te maken wordt de verdeling van de antwoorden in de vorm van **percentages** gegeven.
- De antwoordmogelijkheden 'Niet eens, niet oneens' of 'Niet positief, niet negatief' zijn de neutrale opties die deelnemers kunnen kiezen bij de antwoorden.

Gebruik van accentkleur:

- In de rapportage maken we gebruik van de kleur groen om te benadrukken wat de meest genoemde antwoorden zijn:
- Wanneer er naast het meest genoemde antwoord een ander antwoord is dat ook opvallend hoog scoort gebruiken we een lichter groen hiervoor:

1) De eigen duurzaamheid van de deelnemers

Door het stellen van 2 vragen kregen we een indruk van houding en gedrag ten opzichte van duurzaamheid. We geven hieronder in beide tabellen de uitkomsten van de antwoorden hierop.

Hoe belangrijk vindt u duurzaamheid	percentage
Heel belangrijk	59*
Een beetje belangrijk	36
Niet belangrijk	4
Helemaal niet belangrijk	1

Verdeling antwoorden in de vorm van percentages.

Ik ben zelf duurzaam, doordat ik... (meerdere antwoorden mogelijk)	percentage
Duurzame energie gebruik (groene stroom)	52*
Mijn huis extra isoleer	47
Minder kilometers rijd	36
Mijn afval scheid	90
Minder kilometers vlieg	33
Meer biologische voedingsmiddelen gebruik	22
Duurzame goede doelen steun	15
Energie opwek met zonnepanelen op	36
Zoveel mogelijk energie probeer te besparen	57
Geen vlees meer eet	17
Rijd met een elektrische auto	5
Ik omschrijf mezelf niet als duurzaam	10

* meerdere antwoorden waren mogelijk. Lees de resultaten dan ook per regel. Zo maakt 52% van onze deelnemers gebruik van groene stroom en rijdt 5% in een elektrische auto.

Tussenconclusies:

- Voor de deelnemers is duurzaamheid een belangrijk thema. Voor maar een klein percentage is het een onbelangrijk onderwerp.
- Het 'laaghangende fruit' om zelf duurzamer te worden, is door veel deelnemers al gepakt (groene stroom, afvalscheiden, energiebesparing).
- Bijna de helft van de deelnemers is al actief met het beter isoleren van de eigen woning.
- Er is nog veel ruimte voor verandering/verbetering op allerlei andere duurzame onderwerpen. Voor die andere onderwerpen is wel meer inspanning nodig in de vorm van gedragsverandering en/of investeringskosten die daaraan verbonden zijn.

2) Mening over klimaatverandering

We gingen op zoek naar de mening over klimaatverandering, de oorzaak en de oplossing. We hebben dit gemeten door drie stellingen voor te leggen.

Metten met stellingen

- Het groene vlak geeft aan waar de meerderheid van de antwoorden zich bevindt.
- De percentages voor 'Volledig eens' & 'Eens' en de percentages voor 'Oneens' & 'Volledig oneens' worden daarbij samen beoordeeld.
- Wanneer het groen vlak ontbreekt is er geen duidelijke uitslag op de stelling.

Stelling 1: Klimaatverandering is een belangrijk probleem dat we ook in Twenterand moeten aanpakken.

	Volledig eens	Eens	Niet eens/ niet oneens	Oneens	Volledig oneens
	37*	42	13	5	3

*Verdeling antwoorden in de vorm van percentages.

Stelling 2: De manier waarop we nu met fossiele brandstoffen energie opwekken veroorzaakt klimaatverandering.

	Volledig eens	Eens	Niet eens/ niet oneens	Oneens	Volledig oneens
	24*	34	27	11	4

*Verdeling antwoorden in de vorm van percentages.

Opvallend hoog!

Stelling 3: We kunnen klimaatverandering verminderen door als mensen de juiste maatregelen te nemen.

	Volledig eens	Eens	Niet eens/ niet oneens	Oneens	Volledig oneens
	32*	44	15	6	3

*Verdeling antwoorden in de vorm van percentages.

Tussenconclusies:

- Een groot deel van onze deelnemers vindt dat we klimaatverandering ook in Twenterand moeten gaan aanpakken (79% 'volledig eens' & 'eens').
- De meerderheid vindt dat gebruik van fossiele brandstoffen de oorzaak hiervan is (59%). Er is daarnaast een grote groep die dit niet weet (27%) of het hier niet mee eens is (15%).
- Een ruime meerderheid denkt de klimaatverandering te kunnen stoppen door de juiste maatregelen te nemen (76% 'volledig eens' & 'eens')

3) Energie uit zon

Om de mening over opwekken van energie uit zon te meten stelden we een korte set van vragen.

3a) zonnepanelen en zonneparken

Wat vindt u van meer zonnepanelen binnen de gemeente?	Percentage
Positief	75%
Niet positief, niet negatief	16%
Negatief	9%

Wat vindt u van meer grootschalige zonneparken zoals Flierbelten en Oosterweilanden?	Percentage
Positief	38%
Niet positief, niet negatief	21%
Negatief	41%

Wat vindt u belangrijk bij het plaatsen van meer zonnepanelen (op volgorde van meest genoemd)	Aantal keer genoemd
Dat ze vooral op daken van gebouwen komen	422
Dat we geen natuur opofferen	391
Dat we zo weinig mogelijk landbouwgrond opofferen	287
Dat ze zo geplaatst worden dat zo weinig mogelijk mensen er last van hebben	245
Dat er veel groen om de zonnepanelen geplaatst wordt.	161
Dat omwonenden financieel gecompenseerd worden	67

Tussenconclusies:

- Onze deelnemers zijn in hoge mate positief over het opwekken van energie door gebruik van zonnepanelen (75%).
- Of dit vervolgens met grootschalige zonneparken moet gebeuren, daarover zijn de meningen voor en tegen ongeveer gelijk verdeeld. Waarbij ook relatief grote van 21% hier nog geen mening over heeft.
- Uit de vraag naar randvoorwaarden voor zonne-energie blijkt dat er een grote voorkeur is voor het zoveel mogelijk plaatsen van zonnepanelen op bestaande bebouwing.
- Een groot deel van de deelnemer vindt daarbij ook dat er geen natuur moet worden opgeofferd

3b) Zonnepanelen op eigen gebouw, mede-eigenaarschap

Wat vindt u van zonnepanelen op het dak van uw eigen huis	Percentage
Positief, op mijn dak liggen al zonnepanelen	34
Positief, maar ze liggen nog niet op mijn dak	40
Mijn dak is niet geschikt voor zonnepanelen	10
Negatief, ik wil geen panelen op mijn dak	8
Ik huur een woning en beslis daarom niet zelf over panelen op het dak	5
Weet niet geen mening	3

(alleen voor ondernemers)

Wat vindt u van zonnepanelen op het dak van uw eigen bedrijf?	Percentage
Positief, op het dak van mijn pand liggen al zonnepanelen	23
Positief, maar ze liggen nog niet op het dak van mijn bedrijfspand	31
Het dak van mijn bedrijfspand is niet geschikt voor zonnepanelen	7
Negatief, ik wil geen panelen op het dak van mijn bedrijfspand	4
Ik huur een bedrijfspand en beslis daarom niet zelf over panelen op het dak	5
Weet niet geen mening	30

U krijgt de mogelijkheid om mede-eigenaar te worden van zonnepanelen in de gemeente. Zo worden uw energiekosten lager. Hoe staat u hier tegenover?	Percentage
Positief	47
Niet positief, niet negatief	38
Negatief	15

Tussenconclusies:

- Inwoners zijn voor een groot deel positief over panelen op het eigen dak (74%). Waarbij een flinke groep ook al panelen heeft (34%).
- Bij ondernemers zien we ook een positieve houding voor wat betreft panelen op het dak van het pand (54%). Met daarnaast een grote groep die nog geen duidelijke mening hierover heeft (30%).
- Een vorm van mede-eigenaarschap is voor een grote groep interessant (47%). Met daarnaast een grote groep die hier neutraal over is (38%).

4) Energie uit wind

Om de mening over opwekken van energie uit wind te meten stelden we een korte set van vragen.

Wat vindt u van windmolens in Twenterand?	Percentage
Positief	37%
Niet positief, niet negatief	18%
Negatief	45%

Wat vindt u van het plaatsen van veel lage windmolens op verschillende plekken in de gemeente	Percentage
Positief	22%
Niet positief, niet negatief	26%
Negatief	52%

Wat vindt u van het plaatsen van enkele hoge windmolens op één plek binnen de gemeente?	Percentage
Positief	37%
Niet positief, niet negatief	18%
Negatief	45%

Wat vindt u belangrijk bij het plaatsen van windmolens (op volgorde van meest genoemd)	Aantal keer genoemd
Dat ze bij elkaar geplaatst worden, zover mogelijk buiten de bebouwing	422
Dat ik ze niet hoor bij mijn woning	391
Dat ik geen last heb van de schaduw van de wieken bij mijn woning	287
Dat ik ze niet zie vanuit mijn woning	245
Dat omwonenden financieel gecompenseerd worden	120

U krijgt de mogelijkheid om mede-eigenaar te worden van windmolens in de gemeente. Zo worden uw energiekosten lager. Hoe staat u hier tegenover?	Percentage
Positief	30
Niet positief, niet negatief	27
Negatief	43

Als andere gemeenten om ons heen dicht bij onze gemeentegrenzen windmolens plaatsen, wat vindt u er dan van als wij	Percentage
---	------------

daar ook windmolens plaatsen?	
Dat is voor mij acceptabel	42
Ik weet niet of dat acceptabel is	27
Dat is niet acceptabel voor mij	31

Tussenconclusies:

- Er is een grote groep deelnemers (45%) niet positief over het gebruik van windmolens in Twenterand. De groep die wel positief is echter ook aanzienlijk (37%). De groep die neutraal is bedraagt 18%.
- Wanneer we het inzetten van 'veel lage molens overal in de gemeente', vergelijken met de mening over 'enkele hoge windmolens op 1 plek binnen de gemeente', zien we een grotere voorkeur voor deze laatste optie (hoge molens). Met daarbij de kanttekening dat we bij beide opties een hoog percentage houden die dit geen goed idee vindt.
- Belangrijke randvoorwaarde voor plaatsing van molens is dat dit ver uit bebouwing gedaan wordt en dat er geen geluidsoverlast is van de molens.
- Wanneer andere gemeenten molens plaatsen dicht bij de gemeentegrenzen van Twenterand, is er een flinke groep (42%) die het dan acceptabel vindt dat de gemeente Twenterand hier molens bij laat plaatsen. De groep voor wie dit niet acceptabel is ook aanzienlijk (31%).
- Een vorm van mede-eigenaarschap is voor een grote groep niet interessant (43%).

5) Energie uit biomassa

Om de mening over opwekken van energie uit biomassa te meten stelden we een korte set van vragen.

Meer gebruik van biomassa om energie op te wekken. Wat vindt u daarvan?	Percentage
Positief	32
Niet positief, niet negatief	23
Negatief	37
Weet ik niet	8

Biomassa kan bestaan uit hout, gft of mest. Wat heeft uw voorkeur <i>(op volgorde van meest genoemd)</i>	Aantal keer genoemd
Groente, fruit, tuinafval (GFT)	400
Mest	294
Weet ik niet	134
Hout	76

Op meer erven van boeren plaatsen we kleiner biovergisters. Wat vindt u hiervan?	Percentage
Positief	52
Niet positief, niet negatief	22
Negatief	13
Weet ik niet	13

In Twenterand één grote biomassa installatie voor het maken van biogas en elektriciteit. Wat vindt u hiervan?	Percentage
Positief	33
Niet positief, niet negatief	24
Negatief	30
Weet ik niet	13

Tussenconclusies:

- Meningen over het gebruik van biomassa zijn verdeeld, waarbij de groep die negatief is, iets groter is (37% tegenover 32%).
- GFT en mest hebben de voorkeur wanneer het gaat om het type biomassa dat gebruikt wordt.
- Hout wordt maar door een kleine groep is als biomassa mogelijkheid genoemd.
- Biovergisters op de erven van boeren, dat is geen probleem voor de meerderheid.
- Eén grote biomassa installatie voor de hele gemeente; daarover zijn de meningen verdeeld.

6) Welke keuzes maakt u bij het opwekken van duurzame energie in Twenterand?

We lieten de deelnemers keuzes maken voor wat betreft de invulling van de capaciteit voor het opwekken van duurzame energie. We stelden daarover twee vragen:

1) Voor het opwekken van duurzame energie zou ik kiezen voor:	percentage
Zon	19
Wind	2
Biomassa	3
Zon, wind en biomassa	16
Zon en wind	27
Zon en biomassa	19
Wind en biomassa	1
Andere voorkeur	13

Tussenconclusies: Welke bronnen hebben de voorkeur

- Wanneer we deelnemers laten kiezen welke vorm van duurzame energieopwekking de voorkeur heeft zien we dat:
  - > Zonne-energie alleen en in combinatie*, terugkomt bij 81% van de deelnemers.
  - > Windenergie alleen en in combinatie*, terugkomt bij 46% van de deelnemers.
  - > Biomassa alleen en in combinatie*, terugkomt bij 38% van de deelnemers.
- De combinatie van zon en wind heeft de voorkeur van 27% van de deelnemers en is daarmee het meest genoemd als mogelijkheid.
- Er is een sterke voorkeur voor het gebruik van zon als bron voor opwekking.

* Deelnemers konden ook kiezen uit combinaties van verschillende vormen van opwekking

2) Om genoeg duurzame energie te kunnen maken in 2030 kunnen we een verdeling maken tussen zonnepanelen en windmolens. Welke verdeling heeft uw voorkeur?	percentage
0 windmolens en 140 hectare zonnepanelen	24
4 windmolens en 100 hectare zonnepanelen	7
7 windmolens en 70 hectare zonnepanelen	12
10 windmolens en 40 hectare zonnepanelen	20
14 windmolens en 0 hectare zonnepanelen	13
Anders...	24

Tussenconclusies: Verdeling tussen zonnepanelen en windmolens

- Wanneer we deelnemers laten kiezen tussen verschillende combinaties van windmolens en oppervlak zonnepanelen zien we dat:
  - > 24% geen windmolens wil en kiest voor 140 hectare zonnepanelen.
  - > 13% 0 hectare zonnepanelen wil en kiest voor 10 windmolens
  - > 39% kiest voor een combinatie van zon en wind, waarbij de variatie in windmolens van 4 tot 10 molens loopt.
- De antwoorden laten zien dat het gebruik van windmolens niet de voorkeur heeft, maar dat er wel ruimte lijkt te zijn om hierover in gesprek te gaan.
- Onder de mogelijkheid 'Anders' werd een scala aan opmerkingen genoemd. Vaak werd daarbij genoemd: de zonnepanelen vooral op daken te plaatsen en gebruik van kernenergie

7) De doelstellingen en de rol van de gemeente bij het ontwikkelen van meer duurzame energie

We stelden enkele vragen over de doelstellingen en de rol van de gemeenten bij het halen van die doelstellingen.

Twenterand wil in 2050 100% energieneutraal zijn. Wij wekken tegen die tijd op een schone manier alle energie op die we verbruiken. Wist u dat de gemeente deze doelstelling heeft?	Percentage
Ja	52
Nee	48

Staat u achter de doelstelling van de gemeente om in 2050 helemaal energieneutraal te zijn?	Percentage
Ja	55
Nee	22
Weet niet of ik daar achter sta	23

Welke rol heeft de gemeente volgens u als het gaat om duurzaamheid?	Percentage
De gemeente is leidend en moet initiatieven nemen	8
De gemeente moet samenwerken met inwoners en ondernemers en zo samen initiatieven starten	75
De gemeente heeft een klein rol. Energiebedrijven, bedrijfsleven uit regio en inwoners gaan samen zorgen voor oplossingen	10
Anders	7

De gemeente kan het gebruik van duurzame energie het best aanpakken door ...	Op volgorde van meest genoemd
Subsidieregelingen te bieden waardoor ontwikkelen en gebruik van duurzame energie aantrekkelijker wordt	381
Burgerinitiatieven op gebied van duurzame energie te ondersteunen	353
Voorlichting aan inwoners en ondernemers te geven	308
Samenwerkingen met bedrijven aan te gaan	304
Openstellen van een (digitaal) loket voor informatie over duurzame energie	141
Anders namelijk...	58

Tussenconclusies:

- De 100% energieneutraal doelstelling is bij iets meer dan de helft bekend.
- Iets meer dan de helft staat ook achter deze doelstelling.
- De gemeente moet daarbij vooral een samenwerkende rol spelen. Dus samen realiseren van duurzame initiatieven met ondernemers en inwoners.
- Deelnemers vinden subsidiemogelijkheden en ondersteunen van burgerinitiatieven goede instrumenten om meer duurzaamheid te realiseren.

Terugkoppeling

We sloten af met de vraag of deelnemers persoonlijk geïnformeerd willen worden over de uitkomst van het onderzoek.

Eind juni zijn de uitkomsten van dit onderzoek bekend. Wanneer u deze wilt ontvangen, vul dan uw e-mail adres in.	aantal
Ja wil ik ontvangen...	367
Nee hoeft ik niet te ontvangen	267